Ես և շրջակա աշխարհը

Ժամ	Էջ	Թեմա
		Թեմա՝**Ով եմ ես:** (6 ժամ)
Նպատակը		Զևավորել ինքնաճանաչման, ինքնարժևորման, ինքնաարտահայտվելու հմտություններ: Զևավորել սեփական անհատականությունը բացահայտելու,և յուրաքանչյուրի առանձնահատկությունը հարգելու կարողություն :
Վերջնարդյունքները		Նկարագրել իրենց զբաղմունքը, նախասիրությունները, հետաքրքրությունները: Ճանաչել իր և ուրիշների հույզերը, կառավարել դրանք, ապրումակցել: Ճանաչել սեփական կարողություններն ու հնարավորությունները:
1	3	Դաս 1. Արի ծանոթանանք
1	6	Դաս 2. Ո՞վ եմ ես
		Թեմա՝**Ես մենակ չեմ:**
Նպատակը		Զևավորել տուն, ընտանիք, տոհմ, գերդաստան գաղափարները: Զևավորել ընտանեկան տոների, հանգստի, ժամանցի կազմակերպման, ինչպես նաև՝ ազգականների հետ արդյունավետ շփման և հոգատար վերաբերմունք դրսևորելու հմտություններ: Զևավորել իսկական ընկերոջ մասին պատկերացումներ, օգնել ձեռք բերել ընկերներ և պահպանել ընկերությունը: Ընդլայնել գիտելիքները սեփական բնակավայրի, մարդկանց, զբաղմունքների,առանձնահատկությունների, տեսարժան վայրերի,բուսական և կենդանական աշխարհի մասին՝ ձևավորելով հոգատար, խնայող և պատասխանատու վարքագիծ:
Վերջնարդյունքները		Բացատրել դերերն ընտանիքում, իրավունքներն ու պարտականությունները ընտանիքում: Ցուցադրել սեփական դերի գիտակցումն ու համապատասխան գործողությունները: Ցուցաբերել հոգատար վերաբերմունք մերձավորների նկատմամբ: Նկարագրել ինչպես են տարբեր ընտանիքները կազմակերպում հանգիստը, ժամանցը, տոները: Կարևորել հարգանքը, փոխօգնությունը, պատրաստակամ լինել և կիսել ունեցածը , երբ դրա անհրաժեշտությունը կա: Նկարագրել և օրինակներ բերել,թե ինչը կարող է օգնել կամ խանգարել ընկերությանը: Բնութագրել, թե ինչպիսին պետք է լինի իրական ընկերը, որ որակներն են բնորոշ լավ ընկերոջը և, որ դրանք պայմանավորված չեն սեռով:

1	9	Դաս 3. Իմփոքր և մեծ ընտանիքը
1	13	Դաս 4. Ընտանիքում ամեն մեկն իր գործն ունի
1	17	Դաս 5. Ընտանիքը հանգստանում է
1	19	Դաս 6. Ես և իմ դասընկերները
		Թեմա՝**Ես և մարդիկ :Փոխհարաբերություններ**
Նպատակը		□ Ձևավորել դրական վերաբերմունք կանոնների և դրանց կարևորության հանդեպ, գիտակցել դրանց անհրաժեշտությունը իրենց և ուրիշների իրավունքները պաշտպանելու համար: □ Ձևավորել բարեկիրթ շփման հմտություններ: □ Ձևավորել փոխադարձ վստահության մթնոլորտ, որն էական է ընկերական հարաբերություններում:
Վերջնարդյունքները		□ Պահել դասարանական կանոնները: □ Մեկնաբանել արարքների դրական և բացասական հետևանքները: □ Կիրառել քաղաքավարության կանոնները: □ Խուսափել վեճերից, կռիվներից, փորձել խոսել, հաշտվել միմյանց հետ:
1	22	Դաս 7. Վարքագիծը դպրոցում
1	26	Դաս 8. Իմ փողոցը, իմ բակը, իմ տունը
1	31	Դաս 9. Իմ համայնքը
1	33	Դաս 10. Իմ քաղաքը, գյուղը:
1	38	Դաս 11. Ես և իմ բնակավայրը
1	41	Դաս 12. Ի՞նչ սովորեցի: Կրկնություն
1		Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 1
		Թեմա՝**Տիեզերք :Մարմիններ**
Նպատակը		Օգնել տարբերակել և նկարագրել շրջապատում եղած իրերը,մարմինները՝ բնութագրել դրանց քանակական և որակական հատկանիշները:
Վերջնարդյունքները		□ Տարբերակել բնական և արհեստական նյութերը՝: □ Նկարագրել շուրջն եղած իրերը, անվանել ինչից են պատրաստված՝ փայտից, ապակուց, քարից, ավազից և այլն:
1	44	Դաս 13. Ի՞նչ է մեզ շրջապատում
1	48	Դաս 14. Բնության աշխարհը
1		Կիսամյակային ամփոփիչ գրավոր աշխատանք 1

		Թեմա՝ **Ես և բնություն**
Նպատակը		□ Օգնել գիտակցել բնության մեջ տեղի ունեցող բնական և մարդու գործունեության հետևանքով տեղի ունեցող փոփոխությունները, ինչպես նաև մարդու ներգործության բացասական հետևանքները: □ Նպաստել պատասխանատու վարքագծի ձևավորմանը: □ Դիտարկել բնության մեջ տեղի ունեցող պարբերական երևույթները,թվարկել տարվա եղանակները՝ ըստ հերթականության և դրանց ամիսները: □ Նկարագրել տարվա տարբեր եղանակներին մարդկանց, բույսերի, կենդանիների կյանքում կատարվող փոփոխությունները:
Վերջնարդյունքները		□ Համեմատել և տարբերակել շրջապատի օբյեկտները՝ մարդու և բնության կողմից ստեղծված: □ Դիտարկել, նկարագրել բույսերի և կենդանիների փոխկապվածությունը, բերել սննդային շղթաների օրինակներ: □ Դիտարկել բույսերի և կենդանիների բազմազանությունը: □ Խմբավորել կենդանիներն ըստ վայրի և ընտանի տեսակների: □ Խմբավորրել բույսերն ըստ վայրի և սենյակային տեսակների: □ Դիտարկել և նկարագրել բնության եղանակային փոփոխությունները, թվարկել տարվա եղանակները և ամիսներն ըստ հերթականության: □ Բացատրել, թե ինչ դեր ունի մարդը բնության պատթարացման գործում, մեկնաբանել բնության պահպանության և խնայող վերաբերմունք անհրաժեշտությունը: □ Ճանաչել փոփոխությունները բնության մեջ, հասկանալ՝ ինչում է կայանում բնության վտանգված լինելը, ճանաչել կենդանիների և բույսերի որոշ վերացած և վտանգված տեսակներ՝ նաև մեր բնաշխարհի (կարմիր գրքի մասին):
	54	Դաս 15. Ինչպիսին են բույսերը
1	59	Դաս 16. Ի՞նչ կենդանիներ գիտես
1	63	Դաս 17. Անտեսանելի կապերըբնությանմեջ
1	67	Դաս 18. Վայրի բույսեր
1	71	Դաս 19. Մեր այգիները և բանջարանոցները
1	74	Դաս 20. Սենյակային բույսեր
1	79	Դաս 21. Վայրի կենդանիներ
1	82	Դաս 22. Ընտանի կենդանիներ
1	86	Դաս 23. Ե՞րբ բնության բարեկամ
1	90	Դաս24. Պահպանության կարիք ունեցող բույսեր և կենդանիներ:Կարմիր գիրք

1	93	Դաս 25.Կրկնություն
		Թեմա՝**Անվտանգություն: Ես ապահով եմ** (9 ժամ)
Նպատակը		□ Զևավորել և զարգացնել առողջության պահպանմանը ուղղված կանոնների իմացությունը: □ Զևավորել առողջ և անվտանգ սնվելու սովորություններ: □ Զևավորել օգտակար և թարմ սննդամթերք գնելու կարողություն: □ Զևավորել անվտանգության պարզ կանոնների մասին իմացության և համապատասխան ցուցումներին հետևելու կարողություն: □ Զևավորել և զարգացնել առողջության վրա շրջակա միջավայրի ազդեցության մասին գիտելիքներ:
Վերջնարդյունքները		□ Ներկայացնել առողջության պահպանման կանոնները: □ Նկարագրել՝ ինչպիսին պետք է լինի առողջ և սննդարար ուտելիքի պարունակությունը, օրվա ռացիոնը, ընդունման պարբերականությունը և անվտանգությունը: □ Տարբերակել առողջ և վնասակար սնունդը: □ Տարբերակել կենդանական և բուսական ծագման սննդատեսակները: □ Գիտակցել սննդի կարևորությունը մարդու օրգանիզմի համար: □ Կարևորել առողջ սննդի ընտրությունը գնումներ կատարելիս: □ Ներկայացնել այն վարվեցողության կանոնները, որոնք անհրաժեշտ է պահպանել տանը հիվանդ լինելու դեպքում: □ Ներկայացնել առօրյա կյանքում հանդիպող վտանգները և դրանցից խուսափելու անվտանգության կանոնները: □ Կողմնորոշվել արտակարգ իրավիճակներում և հետևել համապատասխան ցուցումներին: □ Կարողանալ օգտվել համապատասխան հեռախոսահամարներից արտակարգ իրավիճակների ժամանակ: □ Ներկայացնել լուսացույցից օգտվելու և ճանապարհը ճիշտ հատելու կանոնները: □ Բացատրել հանգիստը ճիշտ և օգտակար անցկացնելու ձևերը: □ Բացատրել, որ առողջությունը կախված է նաև շրջակա միջավայրի մաքրությունից:
1	10 0	Դաս 26. Եթե ուզում ես առողջ լինել
1	10 5	Դաս 27. Ինչո՞վ ենք սնվում
1	11 0	Դաս 28. Ինչպես խուսափել հիվանդանալուց
1	11 4	Դաս 29. Տանը նույնպես պետք է ուշադիր լինել

1	11 8	Դաս30. Ես հետիոտն եմ
1	12 3	Դաս31. Էքսկուրսիա դեպի բնություն
1	12 7	Դաս 32 .Առջևում ամառ է
1		Կիսամյակային ամփոփիչ գրավոր աշխատանք 2

Խրիմյան Հայրիկի անվան հ. 10 հիմնական դպրոց

Հաստատում եմ՝ Ն. Սիմոնյան

Ուսումնական նյութերի տարեկան

թեմատիկ պլանավորում

4-րդ դասարան

Ես և շրջակա աշխարհը

(հեղինակներ՝ Ա. Հովսեփյան, Գ. Հովհաննիսյան, Ն. Տողանյան, Լ. Ավագյան)

Շաբաթական 2 ժամ, ընդամենը՝ 68

Դասվար՝ Թ. Հարությունյան

2021-2022 ուստարի

N	Ժ/ք	Դասի թեման	Ցուցադրական դիդակտիկ միջոցներ	Սովորողներին ներկայացվող չափորոշչային պահանջները` ըստ Ա, Բ, Գ մակարդակների
	11ժամ	**Երկրագնդի բնությունը**		**Ա խ ո ւ մ բ (նվազագույն մակարդակ)-** Իմանա երկրի մակերևույթի հիմնական ձևերը: Քարտեզի վրա կարողանա ցույց տալ օվկիանոսները և մայրցամաքները: Իմանա, որ երկիրը պատված է մթնոլորտով, պատկերացում ունենա մթնոլորտի ընդհանուր սահմանների մասին, կարողանա թվարկել մթնոլորտը կազմող հիմնական գազերը: Իմանա` ինչ են մթնոլորտային տեղումները: Իմանա ջրի երեք ագրեգատային վիճակների մասին: Կարողանա կատարել ջրի գոլորշիացման, սառեցման, հեղուկ վիճակի վերածելու պարզագույն փորձեր: Իմանա, թե ինչ է գետը, լիճը, ծովը, օվկիանոսը ինչով են հարուստ ծովերն ու օվկիանոսները: Գաղափար ունենա մարդկանց, բույսերի ու կենդանիների համար ջրի նշանակության, երկրագնդի վրա քաղցրահամ ջրի պաշարների սահմանափակության մասին: Կարողանա օրինակներ բերել կենցաղում ջրի խնայողական օգտագործման վերաբերյալ, տանը հետևել ջրաչափի ցուցմունքներին և գրառել դրանք: Գաղափար ունենա հողի` որպես երկրակեղևի վերին փխրուն շերտի մասին, իմանա հողը կազմող հիմնական տարրերը: Իմանա հողի` որպես բույսերի և այլ կենդանի օրգանիզմների հիմնական սնողի դերն ու նշանակությունը: Իմանա` ինչ է մարգագետինը, անտառը, ինչ ծառատեսակներ և խոտաբույսեր են աճում իր շրջապատում: Իմանա, թե ինչ են օգտակար
1.	1	Երկիրը մեր ընդհանուր տունն է	Երկրի օրական և տարեկան պտույտներն արտացոլող պաստառ	
2.	1	Մեր մոլորակի բնության բազմազանությունը	Երկրագնդի բույսերի և կենդանիների բազմազանությունն արտացոլող սահիկ	
3.	1	Մայրցամաքներ և օվկիանոսներ	Պատկերազարդ ատլաս ` Երկիր մոլորակը, աշխարհի ֆիզիկական քարտեզ	
4.	1	Հարթավայրեր, բլուրներ, լեռներ	Աշխարհի ֆիզիկական քարտեզ	
5.	1	Երկրի օդային հագուստը: Օդը պետք է մաքուր լինի:	<<Մթնոլորտի կազմն ու կառուցվածքը>> արտացոլող ցուցապաստառ	
6.	1	Մեզ սնող հողը	Հողի նմուշ	
7.	1	Ջուրը բնության մեջ	Ջրի շրջապտույտն արտացոլող տեսանյութ	

<table>
<tr><td>8.</td><td>1</td><td>Աղբյուր, գետ, լիճ</td><td><<Գետի մասերը>> ցուցապաստառ</td><td rowspan="7">հանածոները, զանազանի դրանց հիմնական տեսակները վերականգնելի և ոչ վերականգնելի ռեսուրսները: Բ խ ո ւ մ բ (հավելվում է Ա մակարդակի պահանջներին)- Կարողանա քարտեզի վրա ցույց տալ երկրագնդի խոշոր հարթավայրեր և լեռներ, Հայկական լեռնաշխարհի (Հայաստանի Հանրապետության) նշանավոր հարթավայրերը և լեռները:Բացատրի դրանց առնչվող հասկացությունները (լանջ, ստորոտ, և այլն): Կարողանա բացատրել մայրցամաքների և օվկիանոսների առանձնացման հիմնական սկզբունքները, որոշակի տեղեկություններ իմանա դրանց հետազոտման և հայտնագործման պատմությունից: Իմանա, թե ինչպես են տաքանում ցամաքը և ջուրը և թե ինչու բևեռներում և հասարակածում օդը նույն չափով չի տաքանում: Կարողանա բացատրել, թե օդի մաքրության գործում ինչ դեր են խաղում բույսերը: Իմանա, թե ինչ է հողերի քայքայման երևույթը: Կարողանա իր շրջակայքում դիտարկել նման երևույթներ և ներկայացնել: Իմանա, թե ինչ է աղբյուրը, գետի ողողատը, դարավանդը, կարողանա բացատրել թե ինչից է կախված գետի հոսքի արագությունը, երկրի մակերևույթի որ վայրերում են լճեր առաջացել, ինչպես է մարդն օգտագործում ծովերի և օվկիանոսների հարստությունը: Կարողանա հիմնավորել բնական պաշարների ռացիոնալ օգտագործման անհրաժեշտությունը: Իմանա կենցաղային թափոնների երկրորդային մշակման մասին: Կարողանա բացատրել, թե ինչու է աղտոտված ջուրը վնասակար մարդու և կենդանիների համար: Ծանոթ լինի կյանքի տարբեր պայմաններին հարմարված բույսերի և կենդանիների օրինակներին: Գ խ ո ւ մ բ (հավելվում է Ա (հավելվում է</td></tr>
<tr><td>9.</td><td>1</td><td>Ջուրը պետք է մաքուր լինի</td><td>Դասագրքի նկարա-զարդումները,</td></tr>
<tr><td>10.</td><td>1</td><td>Ապարներ և օգտակար հանածոներ</td><td>Ապարների նմուշներ</td></tr>
<tr><td>11.</td><td>1</td><td>Երկրագնդի բույսերը և կենդանիները: Փոխադարձ կապերը բնության մեջ</td><td>Երկրագնդի բույսերի և կենդանիների բազմազանությունն արտացոլող սահիկ</td></tr>
<tr><td>12.</td><td>1</td><td>Գործնական աշխատանք 1</td><td></td></tr>
<tr><td>13.</td><td>1</td><td>Կրկնություն</td><td></td></tr>
<tr><td>14.</td><td>1</td><td>Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 1</td><td></td></tr>
</table>

				Ա և Բ մակարդակների և Բ մակարդակների պահանջներին) պահանջներին)- Կարողանա ինքնուրույն դիտարկումներ կատարել իր շրջապատում տարածված բույսերի ու կենդանիների վերաբերյալ և դրանց արդյունքում պարզագույն խմբավորումներ կատարել: Կարողանա դիտարկումներ անել մթնոլորտային երևույթներից տեղումների և քամու վերաբերյալ: Կարողանա մեկնաբանություններ անել հողի գլխավոր հատկանիշի՝ բերրիության (բերքատվության) վերաբերյալ, մասնակցի հողի քայքայման դեմ պայքարի փոքրիկ միջոցառումների: Իմանա, թե ինչ է արվում մեր գետերի, լճերի, ջրհորների մաքրության պահպանության համար: Կարողանա Սևանա լճի օրինակով ներկայացնել լճի առանձնահատկությունները: Կարողանա բացատրել իր շրջապատում եղած աղբյուրների առաջացումը: Իմանա Հայաստանի օգտակար հանածոների նշանավոր հանքավայրերի մասին: Առաջարկություններ անի բնական պաշարների խնայողաբար օգտագործման վերաբերյալ: Գիտակցի մարդու տնտեսական գործունեության ազդեցությունը բնահամակարգի ամբողջականության վրա՝ շղթայի մեկ օղակի (կենդանիների) օրինակով: Պատկերացում ունենա բնահամակարգերի տարրերի փոխադարձ կապի ու փոխկախվածության մասին: Կարողանա ներկայացնել դա:

	4 ժամ	**Մեզ շրջապատող մարմիններն ու նյութերը**		**Ա խ ո ւ մ բ (նվազագույն մակարդակ)-** Իմանա, որ բոլոր մարմիններն ու նյութերը կազմված են մասնիկներից, և որ դրանք գտնվում են անընդհատ շարժման մեջ: Պարզագույն գիտելիքներ ունենա պինդ, հեղուկ, գազային նյութերի մասին: Տարրական գիտելիքներ ունենա մասնիկների շարժման և փոխազդեցության, մարմինների չափերի, ջերմաստիճանի, լույսի, ձայնի մասին: Կարողանա օգտվել պարզագույն չափիչ սարքերից և կատարել չափումներ, (երկարություն, կշիռ, ջերմաստիճան) **Բ** **խ ո ւ մ բ ՝ Կարողանա** կարդալ ջերմաչափի ցուցմունքները, սենյակային ջերմաչափով որոշել դասարանի, բնակարանի ջերմաստիճանը: Կարողանա պարզագույն փորձերի միջոցով հիմնավորել մասնիկների շարժումը, փոխազդեցությունը և փոխակերպումը: Կենցաղում հանդիպող օրինակներ բերի: **Գ խ ո ւ մ բ՝** Կարողանա իր շրջապատում եղած նյութերը դասակարգել, դիտարկել նյութի մի տեսակից մյուսի փոխակերպումը և եզրահանգումներ անել: Կարողանա կատարել օդի, ջրի ջերմաստիճանի չափումներ և դրանց հիման վրա կազմել ջերմաստիճանի փոփոխության կորեր:
15.	1	Մարմիններ, նյութեր, մասնիկներ	Մարմինների և նյութերի օրինակներ	
16.	1	Նյութերի բազմազանությունը	Շաքար, աղ, կարտոֆիլ, հաց, կիտրոն	
17.	1	Ջերմաստիճան, ջերմաչափ	Ջերմաչափ,	
18.	1	Չափում և չափման միավոր	Քանոն, չափերիզ, կշեռք, ժամացույց	
19.	1	**Գործնական աշխատանք 2**		
	10ժամ	**Բնությունը և մարդը**		**Ա խ ո ւ մ բ (նվազագույն մակարդակ)-** Իմանա, թե ինչպես և ինչու է մարդը վերափոխել շրջակա աշխարհը, տարրական գիտելիքներ ունենա մարդու և շրջակա միջավայրի փոխազդեցության և իր կյանքում բնության
20.	1	Աշխատանք և մասնագիտություն	Դասագրքի նկարա - զարդումները,	

<table>
<tr><td>21.</td><td>1</td><td>Տնտեսության առաջացումը</td><td>Տնտեսության ճյուղային կառուցվածքն արտացոլող ցուցապաստառ</td><td rowspan="8">դերի մասին: Հասկանա բնահամակարգերում սննդի շղթաները և դրանց օղակների փոխկապվածությունը: Իմանա տնտեսության առաջացման հիմնական մեխանիզմների մասին: Իմանա երեք հենասյուները. հասկանա «արդյունաբերություն», «գյուղատնտեսություն», «ապրանքափոխանակություն» բառերի իմաստը: Իմանա օգտակար հանածոների ռա-ցիոնալ օգտագործման անհրաժեշտության մասին: Նախնական գիտելիքներ ունենա բնության աղտոտվածության, աղբի կուտակումների հետևանքների մասին: Հոգատար վերաբերմունք դրսևորի բնության հանդեպ: Ծանոթ լինի բնությանը նվիրված ստեղծագործությունների: Բ խ ո ւ մ բ ՝ Կարողանա օրինակներով հիմնավորել մարդու կախվածությունը շրջակա միջավայրից: Կարողանա մեկնաբանել սեփական և ուրիշների արարքների հնարավոր հետևանքները: Հասկանա և կարողանա ներկայացնել տնտեսության և բնության միջև գոյություն ունեցող կապը: Հասկանա շրջակա միջավայրի աղտոտվածության հասցրած վնասը բնահամակարգին: Գ խ ո ւ մբ՝ Կարողանա մեկնաբանել, թե ինչպես բնահամակարգերում մեկ օղակին հասցրած վնասը կարող է խաթարել ողջ համակարգը: Մեկնաբանի, թե ինչպես է մարդու գործունեությունն ազդում բնության վրա, տարբերակի այդ հետևանքները: Պատկերացում ունենա բնության վատթարացման վտանգավոր հետևանքների և այդ գործում մարդու դերի մասին:</td></tr>
<tr><td>22.</td><td>1</td><td>Մարդը բնության մասնիկն է</td><td>Դասագրքի նկարա-զարդումները,</td></tr>
<tr><td>23.</td><td>1</td><td>Ինչու՞ և ինչպե՞ս է մարդը վերափոխում շրջակա աշխարհը</td><td>Դասագրքի նկարա -զարդումները,</td></tr>
<tr><td>24.</td><td>1</td><td>Արդյունաբերություն</td><td>Արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքն արտացոլող ցուցապաստառ</td></tr>
<tr><td>25.</td><td>1</td><td>Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 2</td><td></td></tr>
<tr><td>26.</td><td>1</td><td>Կիսամյակային ամփոփիչ գրավոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="4"><h1>2-րդ կիսամյակ</h1></td></tr>
<tr><td>27.</td><td>1</td><td>Գյուղատնտեսություն</td><td>Գյուղատնտեսության ճյուղային կառուցվածքն արտացոլող ցուցապաստառ</td></tr>
</table>

28.	1	Տրանսպորտ	Դասագրքի նկարա-զարդումները,	
29.	1	Ի՞նչ է փողը	Դասագրքի նկարա-զարդումները, դրամի, մետաղադրամների, ռուբլու նմուշներ	
30.	1	Ինչպես փրկել երկրագնդի բնությունը	Բնության պահպանմանը վերաբերող սահիկի դիտում	
31.	1	Բնությունը մարդու ստեղծագործություններում		
32.	1	Հարցեր և առաջադրանքներ <<Բնությունը և մարդը>> գլխի կրկնության համար		**Ա խումբ՝ Ճանաչի** իր հայրենիքը, Հայաստանի Հանրապետության դրոշը, զինանշանը, իմանա պետական օրհներգը: **Կարողանա** թվարկել Հայաստանի մեծ քաղաքները, լճերը, գետերը, լեռները, հարևան պետությունները, **կարողանա** ցույց տալ դրանք քարտեզի վրա: **Ծանոթ լինի** հայ ժողովրդի անցյալի ու ներկայի նշանակալի որոշ
	11	**ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՆԻՔԸ**		
33.	1	Հայաստանն իմ հայրենիքն է: Հայաստանի Հանրապետություն	Քարտեզ, դրոշ	
34.	1	Հայաստանի Հանրապետության մարզերը, քաղաքները	ՀՀ վարչաքաղաքական քարտեզ,	
35.	1	Մեր պետականության խորհրդանիշները	Դրոշ, զինանշան	
36.	1	Մեր ազգային-պետական տոները	Պետական տոների լուսանկարներ	

37.	1	Մեր հայրենիքի անցյալը և ներկան: Տարիների հաշվումը պատմության մեջ		իրադարձությունների, գործիչների, **նախնական գիտելիքներ ունենա** իր հայրենիքի պատմության ու մշակութային հուշարձանների մասին: Բ խումբ ՝ **Իմանա** ազգային-պետական տոների մասին: **Կարողանա** տարբերակել ժամանակագրական միավորները (տարի, հարյուրամյակ և այլն): **Կարողանա** բացատրել հայրենիքի նշանակությունը իր կյանքում: **Իմանա** Հայաստանի մարզերը, մարզկենտրոնները, **կարողանա** ցույց տալ դրանք քարտեզի վրա:
38.	1	Նշանավոր գործիչներ և իրադարձություններ	Դասագրքի նկարա զարդումները,	
39.	1	Մշակութային արժեքներ	Դասագրքի նկարա զարդումները,	
40.	1	Մարզական նվաճումներ	Դասագրքի նկարա զարդումները, սահիկ հայ օլիմպիականների վերաբերյալ	
41.	1	**Գործնական աշխատանք 3**		
42.	1	Թեմա 4-ի կրկնություն		
43.	1	**Թեմատիկ գրավոր աշխատանք 3**		
	13	**Տեղանքի հետազոտում: Ճանապարհորդություններ և աշխ. հայտն.**		***Ա խումբ***՝ **Ունենա** շրջակայքում կողմնորոշվելու նախնական գիտելիքներ և հմտություններ, **կարողանա** առարկաների օգնությամբ կողմնորոշվել տեղանքում: **Իմանա,** թե ինչ է հորիզոնը, հորիզոնագիծը, հորիզոնի հիմնական և միջանկյալ կողմերը: **Կարողանա** արևի
44.	**1**	Հորիզոն, հորիզոնի կողմերը	Կողմնացույց	
45.	1	Ճանապարհորդությունները վաղ անցյալում	Պատկերազարդ ատլաս ՝ Երկիր մոլորակը	
46.	1	Ճանապարհորդությունները դեպի Հնդկաստան և Չինաստան	Պատկերազարդ ատլաս ՝ Երկիր մոլորակը	

47.	1	Ամերիկայի հայտնագործումը	Պատկերազարդ ատլաս ՝ Երկիր մոլորակը , աշխարհի ֆիզիկական քարտեզ	օգնությամբ որոշել հորիզոնի կողմերը: **Իմանա** հին ժամանակներից մինչև մեր օրերը երկրագնդի հետազոտության մասին: **Իմանա** վաղ անցյալում փյունիկեցիների, հին հույների, հռոմեացիների կատարած ճանապարհորդությունների մասին: **Իմանա** շուրջերկրյա ճանապարհորդությունների մասին: **Բ խումբ՝ Ունենա** քարտեզից օգտվելու նախնական գիտելիքներ և հմտություններ: **Կարողանա** կողմնացույցով որոշել հորիզոնի կողմերը, կողմնորոշվել տեղանքում: **Կարողանա** բացատրել նոր մայրցամաքների հայտնագործման, դրանց հետազոտման, շուրջերկրյա ճանապարհորդությունների իրականացման դրդապատճառները: **Նախնական գիտելիքներ**
48.	1	Ճանապարհորդություններ Աֆրիկայով	Պատկերազարդ ատլաս ՝ Երկիր մոլորակը	
49.	1	Ավստրալիայի հայտնագործումը	Պատկերազարդ ատլաս ՝ Երկիր մոլորակը աշխարհի ֆիզիկական քարտեզ	
50.	1	Անտարկտիդայի հայտնագործումն ու հետազոտումը	Պատկերազարդ ատլաս ՝ Երկիր մոլորակը աշխարհի ֆիզիկական քարտեզ	
51.	1	Շուրջերկրյա ճանապարհորդությունները	Պատկերազարդ ատլաս ՝ Երկիր մոլորակը	
52.	1	Ժամանակակից ճանապարհորդություններն օվկիանոսներում	Պատկերազարդ ատլաս ՝ Երկիր մոլորակը	
53.	1	Ժամանակակից ճանապարհորդությունները տիեզերքում	Պատկերազարդ ատլաս ՝ Երկիր մոլորակը	
54.	1	**Գործնական աշխատանք** 4		

				ունենա տիեզերքում և օվկիանոսում կատարվող ժամանակակից ճանապարհորդությունների մասին: **Գ խումբ՝ Կարողանա** ճիշտ կողմնորոշվել և տեղաշարժվել տեղանքում պայմանական նշանների օգնությամբ: **Կարողանա** տեղանքի օբյեկտների միջոցով որոշել հորիզոնի կողմը: **Կարողանա** բացատրել վաղ անցյալում կատարված ճանապարհորդությունների ազդեցությունը մարդկության զարգացման վրա: **Կարողանա** ինքնուրույն տեղեկություններ հավաքել երկրագնդի և տիեզերքի ժամանակակից հետազոտությունների վերաբերյալ:
55.	1	Թեմա 5-ի կրկնություն		
56.	1	**Թեմատիկ գրավոր աշխատանք** 4		
				Ա խումբ՝ Նախնական գիտելիքներ ունենա

	12	**Ես և հասարակությունը**		մարդկանց լեզվական, մշակութային, ռասայական տարբերությունների մասին: **Իմանա** հասարակական վարքի կանոնները, իր իրավունքներն ու
57.	1	Իրավունք և պարտականություն	ՀՀ սահմանադրության տեղեկագիր	պարտականությունները: **Բ խումբ՝ Հասկանա** կարծրատիպերի և նախապաշարումների վտանգը և **կարողանա** օրինակներ բերել: **Գ խումբ՝ Բացատրի** մարդկանց փոխհարաբերություններում հավասարության, արդարության, բարեկամության և խաղաղության կարևորությունը, **կարողանա** պահպանել պարտականությունները: **Բ խումբ՝ Հասկանա** կարծրատիպերի և նախապաշարումների վտանգը և **կարողանա** օրինակներ բերել: **Գ խումբ՝ Բացատրի** մարդկանց փոխհարաբերություններում հավասարության, արդարության, բարեկամության և խաղաղության կարևորությունը:
58.	1	Ժողովրդավարական հասարակություն	Դասագրքի նկարա զարդումները,	
59.	1	Իրավունքների շուրջ ծագած հակամարտություններ	Դասագրքի նկարա զարդումները,	
60.	1	Ինչպես ճիշտ հաղորդակցվել	Դասագրքի նկարա զարդումները,	
61.	1	Կարծրացած ընկալումներ: Հանդուրժողականություն:	Դասագրքի նկարա զարդումները,	
62.	1	Փոփոխությունները մարդու կյանքում	Դասագրքի նկարա զարդումները,	
63.	1	Մենք և ապագան		
64.	1	Թեմա 6-ի կրկնություն		
65.	1	Ամփոփել <<Ես արդեն գիտեմ>>		
66.	1	Ամփոփել <<Ես արդեն գիտեմ>>		

67.	1	2- րդ կիսամյակի անցած դասանյութների կրկնություն		
68.	1	Կիսամյակային ամփոփիչ գրավոր աշխատանք		

Դասաժամ	Ուսուցանվող նյութը	Էջ	Նպատակներ և ուսումնառության արդյունքներ
1	*Գլուխ1: Ես և իմ շրջապատի մարդիկ:/5 ժամ/ Ընկերություն*	3	Աշակերտներ. • Կկրկնեն ընկերության կանոնները • Կպատմեն որևէ դեպք ընկերոջն օգնելու մասին • Կնկարագրեն իրենց ընկերներին
1	*Տղաներ և աղջիկներ*	6	Աշակերտները. • Կնշեն տղաների և աղջիկների տարբերությունները • Կխոսեն բարեկիրթ մարդու մասին • Կնկարագրեն աղջիկների և տղաների կատարած գործերը
1	*Իմ իրավունքներն ու պարտականությունները*	8	Աշակերտները. • Կվերհիշեն իրենց իրավունքներն ու պարտականությունները • Կբացահայտեն այս երկու տերմինների տարբերությունները • Կնկարագրեն <<Տերն ու ծառան>> հեքիաթի հերոսներին, նրանց իրավուքներն ու պարտականությունները
1	*Իմ վարքը*	14	Աշակերտները. • Կնշեն վարքի կանոնները • Կխոսեն լավ ու վատ վարքի մասին • Կգրեն վարքի կանոններ ամբողջ դասարանի մասին
1	*Միջավայրը, ուր ես ապրում եմ*	19	Աշակերտները. • Կնշեն, թե ինչ միջավայրում ինչպես են շփվում • Կխոսեն, թե տարբեր միջավայրերում ինչպես պետք է բարեկիրթ մարդն իրեն պահի
1	*Գլուխ 2: Ինչպես եմ կազմակերպում իմ կյանքը: /3ժամ/ Իմ առօրյան*	22	Աշակերտները. • Կպատմեն իրենց անցկացրած օրվա մասին, • Կխոսեն օրվա ռեժիմից, • Կկազմեն իրենց օրվա ռեժիմը
1	*Ժամանց*	26	Աշակերտները. • Կպատմեն իրենց կատարած աշխատանքի և հանգստի մասին • Կխոսեն աշխատանքի և հանգստի կարևորության մասին
1	*Ինչպես եմ ես որոշում կայացնում: Իմ նպատակները*	30	Աշակերտները. • Կպատմեն իրենց ինքնուրույն կայացրած որոշումների մասին, • Կխոսեն իրենց նպատակների ու նախասիրությունների մասին
1	*Գործնական աշխատանք*		Ուսուցչի հայեցողությամբ
1	*Թեմատիկ գրավոր աշխատանք*		Աշակերտները. • Կամփոփեն իրենց անցածը

1	*Գլուխ3: Երկնային մարմիններ: /2ժամ/ Աստղեր, Արեգակ*	35	Աշակերտները. • Կիմանան, թե ինչ են աստղերը և ինչու են փոքր երևում, • Կիմանան ինչ է Արեգակը և ինչով է տարբերվում աստղերից, • Կկատարեն դիտարկումներ
1	*Երկիր, Լուսին*	39	Աշակերտները. • Կծանոթանան երկնային մարմիններին • Կխոսեն Երկիր մոլորակի ու նրա նրա արբանյակների մասին, • Կգտնեն Լուսնի և Արեգակի տարբերություններն ու նմանությունները
1.	*Կիսամյակային ամփոփիչ գրավոր աշխատանք*		Աշակերտները. • Կամփոփեն կիսամյակում անցկացրած գիտելիքները
1	*Գլուխ 4: Բնությունը տարվա տարբեր եղանակներին: /6 ժամ/ Տարվա եղանակները*	43	Աշակերտները. • Կիմանան տարվա եղանակների հերթագայության պատճառը • Կիմանան ինչպես են առաջանում գիշերն ու ցերեկը, • Կխոսեն բնության մեջ կատարվող փոփոխությունների մասին
1	*Բույսերն ու կենդանիները աշնանը*	46	Աշակերտները. • Կպատմեն աշնանը կատարվող փոփոխությունների մասին, • Կպարզեն, թե ինչու են թռչունները չվում տաք երկրներ, • Կկատարեն դիտարկումներ:
1	*Բույսերն ու կենդանիները ձմռանը*	51	Աշակերտները. • Կպատմեն ձմռանը կատարվող փոփոխությունների մասին, • Կպարզեն, թե ինչպես են ձմեռն անցկացնում տարբեր կենդանիները, • Կկատարեն դիտարկումներ
1	*Բույսերն ու կենդանիները գարնանը*	51	Աշակերտենրը. • Կպատմեն գարնանը կատարվող փոփոխությունների մասին, • Կպարզեն, թե ինչպես են գարունն անցկացնում տարբեր կենդանիները, • Կկատարեն դիտարկումներ
1	*Բույսերն ու կենդանիներն ամռանը*	60	Աշակերտները. • Կպատմեն ամռանը կատարվող փոփոխությունների մասին • Կպարզեն, թե ինչ փոփոխություններ են կատարվում կենդանիների մոտ
1	*Գլուխ 5: Մեր առողջությունը:*	68	Աշակերտնեիր.

	/10ժամ/ *Ճանաչի՛ր ինքդ քեզ*		• Կծանոթանան իրենց մարմնի կառուցվածքին • Կհասկանան ինչպես է այն աշխատում • Կիմանան ինչպես պահպանել առողջությունը
1	*Մեր գլխուղեղը և զգայարանները*	72	Աշակերտները. • Կծանոթանան մարմնի զգայարաններին • Կհասկանան, թե ինչ նշանակություն ունի գլխուղեղը
1	*Ինչպես ենք տեսնում*	75	Աշակերտները. • Կծանոթանան տեսողությունը պահպանելու խորհուրդներին • Կկատարեն աչքերը հանգստացնող վարժություններ
1	*Մեր լսողությունը*	79	Աշակերտները. • Կիմանան ինչպես պահպանել լսողությունը • Կհասկանան, թե ինչու է վտանգավոր բարձր երաժշտությունը • Կիմանան, ով ինչպես է լսում
1	*Մեր քիթը և լեզուն*	83	Աշակերտները. • Կիմանան, թե ինչ նշանակություն ունի հոտառությունը • Կհասկանան, թե ինչպես է կապված համը հոտառության հետ • Կկատարեն փորձեր
1	*Մեր մաշկը*	87	Աշակերտները. • Կիմանան, ինչ է մաշկը և ինչպես պետք է այն խնամել • Կսովորեն ցույց տալ առաջին օգնություն մաշկի վնասվածքի ժամանակ • Կկատարեն փորձ
1	*Գործնական աշխատանք*		Ուսուցչի հայեցողությամբ:
1	*Թեմատիկ գրավոր աշխատանք*		Աշակերտները. • Կամփոփեն իրենց անցածը
1	*Մեր սնունդը*	92	Աշակերտները. • Կսովորեն ճիշտ սնվել • Կծանոթանան ճիշտ սննդակարգին • Կսովորեն տարբերել մթերքների փաթեթների ժամկետները
1	*Կոփենք մեր մարմինը*	95	Աշակերտները. • Կիմանան, որ անհրաժեշտ է կոփել օրգանիզմը • Կպատմեն, թե ինչ մարզանքով են զբաղվում
1	*Մեր կեցվածքը*	99	Աշակերտները. • Կիմանան, թե ինչու է կարևոր ճիշտ կեցվածք ունենալը • Կհասկանան, թե ինչ պետք է անել մկանները զարգացնելու համար
1	*Օգտակար և վնասակար սովորություններ*	103	Աշակերտները • Կնշեն վնասակար սովորությունները

			• Կիիշեն օգտակար սովորությունները • Կպատրաստեն պաստառներ <<Ո՛չ վնասակար սովորություններին>> թեմայով
1	*Գլուխ 6: Մեր անվտանգությունը: /3 ժամ/ Ինչպես պետք է վարվել վտանգավոր իրավիճակներում*	104	Աշակերտները. • Կծանոթանան անվտանգության կանոններին • Կպարզեն, թե ինչ դժբախտ պատահարներ կարող են լինելկենդանիների հետ շփման ժամանակ
1	*Բնական աղետներ*	109	Աշակերտները. • Կիմանան թե ինչ է բնական աղետը • Կսովորեն, թե ինչպես պետք է վարվել բնական աղետների ժամանակ
1	*Ինչպես պաշտպանվել երկրաշարժերից*	115	Աշակերտները. • Կիմանան, թե ինչ է երկրաշարժը • Կմշակեն կանոններ երկրաշարժից պաշտպանվելու համար
1	*Կիսամյակային ամփոփիչ գրավոր աշխատանք*		Աշակերտները. • Կամփոփեն կիսամյակում անցած գիտելիքները: